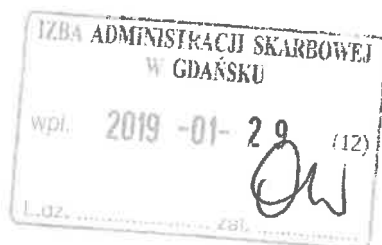

**Dyrektor Izby
Administracji
Skarbowej
w Gdańsku**

1584

2201-IWW-2.0921-9.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

1535

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	Kontrola postępowania w zakresie świadectw pochodzenia
Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Celno-Skarbowy w Gdyni ul. Północna 9A 81-029 Gdynia
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Izabela Pilachowska Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (zwany dalej Naczelnikiem lub NPUCS) od dnia 01.03.2018 r.
Kontrolerzy:	Adam Habaj, ekspert skarbowy – koordynator kontroli Elżbieta Flisikowska, ekspert skarbowy Małgorzata Wańkowicz, st. ekspert skarbowy, działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku Nr 2201-IWW-2.0921-9.2018.3 z dnia 11.07.2018 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Czynności kontrolne prowadzono w dniach: od 11.07.2018 r. do 19.10.2018 r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092)
Wpisano do ewidencji kontroli	Pozycja nr 8/2018
Okres objęty kontrolą	01.03.2018 r. - 31.05.2018 r.

Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres badania obejmuje następujące zagadnienia kontroli: 1. Prawidłowość postępowania przy wydawaniu świadectw przewozowych EUR 1 potwierdzających pochodzenie towaru; 2. Prawidłowość rejestracji świadectw przewozowych EUR 1 w elektronicznym Systemie Przetwarzania Danych w zakładce Rejestr Świadectw Pochodzenia i ATR.
-------------------------------------	---

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania kierowanego przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w badanym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Ocena pozytywna z nieprawidłowościami dotyczy działań Naczelnika zrealizowanych w okresie od: 01.03.2018 r. do 31.05.2018 r. Na powyższą ocenę miały wpływ poniższe ustalenia: I. W zakresie prawidłowości postępowania przy wydawaniu świadectw przewozowych EUR 1 potwierdzających pochodzenie towaru; W toku kontroli stwierdzono, iż formularze świadectw przewozowych EUR. 1 zostały poprawnie wypełnione. Stwierdzono następujące nieprawidłowości: 1. brak uzasadniających wniosków o retrospektywne wydanie/potwierdzenie świadectwa przewozowego EUR. 1 (w 50 przypadkach na 256 zalegalizowanych retrospektywnie świadectw), 2. brak pełnomocnictwa do składania oświadczeń w imieniu producenta (w 125 przypadkach na 449 zalegalizowanych świadectw). II. W zakresie prawidłowości rejestracji świadectw przewozowych EUR. 1 w elektronicznym Systemie Przetwarzania Danych w zakładce Rejestr Świadectw Pochodzenia i ATR. Stwierdzono brak rejestracji świadectw przewozowych w systemie SPD w 236 przypadkach na 449 badanych zalegalizowanych świadectw. Brak rejestracji dotyczył jednego z oddziałów celnych Delegatury w Gdyni Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni tj. Oddziału Celnego „Nabrzeże Bułgarskie”. Świadectwa przewozowe EUR. 1 w pozostałych oddziałach celnych były prawidłowo wprowadzane do

1597

ww. rejestru.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego**1. Prawidłowość postępowania przy legalizacji świadectw przewozowych EUR. 1 potwierdzających pochodzenie towaru**

Stan prawny

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny.

Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z 24.11.2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego kodeks celny (RW).

„Procedura Legalizacji świadectwa pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny” zatwierdzona przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w dniu 26.03.2018 r. CWO/PP-17/18

Opis stanu faktycznego

Kontrolerzy na podstawie zebranego materiału ustalili:

W kontrolowanej jednostce w okresie od dnia 01.03.2018 r. do dnia 31.05.2018 r. zalegalizowano 3346 świadectw przewozowych EUR. 1. Liczba zalegalizowanych świadectw przewozowych EUR. 1 w poszczególnych komórkach organizacyjnych PUCS w Gdyni prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba zalegalizowanych świadectw
Delegatura w Gdańsku		
1	Oddział Celny „Opłotki”	298
2	Oddział Celny „Port Lotniczy Gdańsk-Rębiechowo”	158
3	Oddział Celny w Tczewie	290
4	Oddział Celny „Terminal Kontenerowy”	164
5	Oddział Celny „Basen Władysława IV”	5
6	Oddział Celny „Nabrzeże Wiślane”	62
7	Oddział Celny w Kwidzynie	91
	Suma	1068
Delegatura w Gdyni		
8	Oddział Celny „Basen V”	365
9	Oddział Celny „Basen IV”	156

10	Oddział Celny „Baza Kontenerowa”	241
11	Oddział Celny „Nabrzeże Bułgarskie”	356
	Suma	1118
	Delegatura w Słupsku	
12	Oddział Celny w Słupsku	953
13	Oddział Celny w Chojnicach	207
	Suma	1160
	Ogółem	3346

Kontroli poddano zalegalizowane świadectwa przewozowe EUR. 1 w Oddziałach Celnych Delegatury w Gdyni PUCS w Gdyni tj. :

1. 20% świadectw z oddziału celnego w którym zalegalizowano do 160 świadectw,
2. 10% świadectw z pozostałych oddziałów celnych.

W dniu 27.09.2018 r. dodatkowo pobrano do kontroli 321 dokumentów EUR. 1 z OC „Nabrzeże Bułgarskie”. Łącznie skontrolowano 356 spraw z tego oddziału tj. 100% zalegalizowanych dokumentów za okres 01.03.2018-31.05.2018 r.

l.p.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba zalegalizowanych świadectw wytypowanych do kontroli
1	Oddział Celny „Basen V”	37
2	Oddział Celny „Basen IV”	32
3	Oddział Celny „Baza Kontenerowa”	24
4	Oddział Celny „Nabrzeże Bułgarskie”	356
	Suma	449

[Dowód: akta kontroli, str. 54-140,150-156, 209-267]

I. Kontroli poddano:

1. poprawność wypełnienia przez eksportera/nadawcę wniosku o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 oraz świadectwa zgodnie z opisem pól i przypisami ww. dokumentu.

W badanych dokumentach stwierdzono w jednym przypadku błąd polegający na nie zachowaniu chronologii liczby porządkowej (pole 8 formularza świadectwa przewozowego EUR.1),

Z wyjaśnień nadesłanych przez Zastępcę Naczelnika PUCS Michała

1528

Kędzierskiego wynika, iż:

- „z uwagi na fakt, że w ramach jednej przesyłki przedmiotem eksportu były towary w ilości 36 pozycji, Strona wnioskowała wyszczególnienie wszystkich pozycji towarowych na świadectwie. Dlatego też wystawiono 4 świadectwa EUR.1 odnoszące się do numeracji od 1-36”.

Powyższe wyjaśnienia zostały uznane przez kontrolujących.

[Dowód: akta kontroli, str. 176-194]

2. dokumenty wymagane do legalizacji świadectw przewozowych EUR.1

w tym :

- pełnomocnictwa przedstawiciela firmy (agencji celnej) lub informacji o miejscu jego zalegania,
- wniosek o wydanie świadectwa przewozowego EUR. 1 z mocą wsteczną,
- deklaracje dostawcy z fakturą zakupu,
- oświadczenia producenta, potwierdzające pochodzenie towarów.

W trakcie kontroli stwierdzono:

2.1 brak załączonego pełnomocnictwa dla przedstawiciela firmy (agencji celnej) lub informacji o miejscu jego zalegania.

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba skontrolowanych dokumentów	Liczba nie załączonych pełnomocnictw
1	Oddział Celny „Basen V”	37	37
2	Oddział Celny „Basen IV”	32	32
3	Oddział Celny „Baza Kontenerowa”	24	24
4	Oddział Celny ”Nabrzeże Bułgarskie”	356	356
	Razem	449	449

Z wyjaśnień nadesłanych przez Naczelnika PUCS wynika, iż „w myśl art. 19 pkt. 2 oraz pkt. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9.10.2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny, organy celne mogą zażądać od osoby deklarującej, że działa w charakterze przedstawiciela celnego dostarczenia dowodu potwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa przez osobę reprezentowaną. Organy celne nie żądają od osoby działającej jako przedstawiciel celny regularnie wykonującej czynności

i załatwiającej formalności, aby każdorazowo przedstawiała dowód potwierdzający udzielenie pełnomocnictwa, jeżeli jest ona w stanie przedstawić taki dowód na wniosek organów celnych.

W związku z powyższym, funkcjonariusze podczas dokonywania legalizacji świadectw przewozowych EUR. 1 nie mają obowiązku w każdym przypadku dokonywać weryfikacji pełnomocnictwa dla przedstawiciela działającego w imieniu firmy”. „Na żądanie funkcjonariusza jest ono okazywane do wglądu w przypadku wyrywkowej kontroli lub w sytuacji pojawienia się nowej firmy.

Funkcjonariusz dokonujący legalizacji świadectwa przewozowego EUR. 1 ma również możliwość sprawdzenia przedstawionego pełnomocnictwa dzięki platformie PUESC, poprzez którą przedsiębiorcy zamierzający dokonywać wszelkich czynności celnych mają obowiązek zarejestrowania udzielonego pełnomocnictwa.

W związku z faktem, iż wnioski o wydanie świadectwa przewozowego są w przeważającej większości składane przez pełnomocników powtarzających się podmiotów oraz w celu uproszczenia i zmniejszenia uciążliwości, jak również sprawniejszego dokonywania czynności celnych przez firmy, odstąpiono od każdorazowego dołączania do powyższego wniosku kserokopii pełnomocnictwa”.

W związku z uzyskaną informacją, kontrolerzy zwrócili się do Naczelnika PUCS w Gdyni o przesłanie wykazu pracowników/funkcjonariuszy posiadających dostęp do Platformy Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC). W odpowiedzi Naczelnik PUCS w Gdyni sprostował, iż „funkcjonariusze celno-skarbowi z Oddziałów Celnych Delegatury w Gdyni nie posiadają dostępu do platformy PUESC”.

Nadmienić należy, iż w trakcie kontroli Oddział Celny „Basen IV” przesłał 11 pełnomocnictw osób uprawnionych do reprezentowania firmy dotyczących świadectw przewozowych EUR.1.

Powyższe wyjaśnienia uznano za wystarczające.

[Dowód: akta kontroli, str. 176-190,195,198-199]

2.2 Brak wniosku o retrospektywne wystawienie/potwierdzenie Świadectwa EUR. 1 z mocą wsteczną.

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba skontrolowanych dokumentów dot. retrospektywnego wydania/potwierdzenia świadectwa EUR. 1

160

1	Oddział Celny „Basen V”	16
2	Oddział Celny „Basen IV”	1
3	Oddział Celny „Baza Kontenerowa”	10
4	Oddział Celny „Nabrzeże Bułgarskie”	229
	RAZEM:	256

Ustalenia dokonane w poszczególnych oddziałach celnych:

1. Oddział Celny „Basen IV” – nie stwierdzono nieprawidłowości. Świadcstwo zostało wydane na podstawie wniosku eksportera, zawierającego informację o tym, że zostały spełnione warunki do wydania świadectwa.
2. Oddział Celny „Baza Kontenerowa” – w 1 przypadku stwierdzono brak w dokumentach wniosku o retrospektywne wydanie świadectwa. W pozostałych przypadkach świadectwa zostały wydane na podstawie wniosków eksporterów lub ich przedstawicieli, zawierających informacje o tym, że zostały spełnione warunki do wydania świadectwa. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika oddziału wynika, iż „wniosek o retrospektywne wystawienie świadectwa EUR. 1 nr **0015739** został złożony w O/C Baza Kontenerowa w ustawowym terminie jednakże został omyłkowo dołączony do innego świadectwa”.
W toku kontroli przekazano brakujący wniosek.
3. Oddział Celny „Basen V” – we wszystkich badanych 16 przypadkach stwierdzono, że świadectwa zostały wydane na podstawie wniosku o wydanie świadectwa wywozowego EUR. 1, w którym w poz. 7 *Uwagi* naniesiono adnotację w języku obcym np. „ISSUED RETRO SPEC TIVELY”. Do formularza EUR. 1 nie dołączono wniosków o retrospektywne wystawienie świadectwa. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika oddziału wynika, iż „wystawianie retrospektywnych świadectw przewozowych EUR. 1 odbywa się na podstawie wniosku zawartego w formularzu świadectwa przewozowego EUR. 1, który nosi nazwę „Wniosek o wydanie świadectwa przewozowego”. Wnioskodawca, który ubiega się o takie świadectwo, nanosi w polu 7 stosowną adnotację np. „ISSUED RETRO SPEC TIVELY”. Nie ma zatem obowiązku, by do „Wniosku o wydanie świadectwa przewozowego EUR 1” z dokonaną adnotacją w polu 7 o retrospektywnym charakterze takiego świadectwa, dołączać jeszcze dodatkowe wnioski”.
4. Oddział Celny „Nabrzeże Bułgarskie” – w 33 przypadkach stwierdzono brak w dokumentach wniosków o retrospektywne wydanie świadectwa. Z wyjaśnień złożonych przez kierownika oddziału wynika, iż w 30 przypadkach braku wniosku

o retrospektywne wydanie/potwierdzenie świadectwa przewozowego EUR. 1 zostaną one sukcesywnie uzupełnione, natomiast w 3 przypadkach zostały uzupełnione w toku kontroli.

Na podstawie badanej próby dokumentów kontrolerzy stwierdzają, iż w kontrolowanym Urzędzie funkcjonują niejednolite procedury postępowania przy wystawianiu retrospektywnych świadectw przewozowych EUR. 1. Oddział Celny „Basen V” w sposób odmienny od pozostałych kontrolowanych oddziałów wydaje/potwierdza świadectwo przewozowe z mocą wsteczną jedynie na podstawie adnotacji w polu 7 wniosku o wydanie świadectwa.

Zgodnie z art. 114 ust. 3 RW, świadectwo przewozowe EUR. 1 wystawiane jest tylko na pisemny wniosek eksportera lub jego przedstawiciela. Taki wniosek należy złożyć, wykorzystując formularz określony w załączniku 22-10, i wypełnić zgodnie z przepisami m.in. art. 117. W myśl art. 117 ust. 1 RW „Na zasadzie odstępstwa od postanowień art. 114 ust. 10 świadectwo przewozowe EUR. 1 może, w drodze wyjątku, zostać wystawione po wywozie produktów, których dotyczy, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) nie zostało wystawione w chwili dokonywania wywozu z powodu błędów lub nieumyślnych pominięć lub zaistnienia szczególnych okoliczności; lub
- b) zgodnie z wymogami właściwych organów wykazano, że świadectwo przewozowe EUR. 1 zostało wystawione, ale nie zostało przyjęte przy przywozie z przyczyn technicznych”.

Natomiast stosownie do ust. 2 ww. art. 117, właściwe organy mogą wystawić świadectwo przewozowe EUR. 1 retrospektywnie jedynie po sprawdzeniu, czy dane zawarte we wniosku eksportera odpowiadają danym występującym w dokumentach wywozowych i czy świadectwo przewozowe EUR. 1 nie zostało wystawione przy wywozie danych produktów.

W związku z tym, że opisywana procedura dotyczy wyjątkowych sytuacji, a świadectwo może być wystawione z mocą wsteczną wyłącznie po sprawdzeniu, czy są spełnione przesłanki do jego wystawienia, wniosek o wydanie świadectwa – bez względu na to, czy jest złożony w odrębnym dokumencie, czy zawarty w formularzu EUR. 1 – powinien zawierać wskazanie okoliczności uzasadniających wydanie zaświadczenia w tej procedurze.

W badanych dokumentach stwierdzono, iż w 50 przypadkach na 256 badanych, funkcjonariusze oddziałów celnych wydali/potwierdzili retrospektywne świadectwa przewozowe EUR. 1 pomimo braku pisemnych wniosków lub braku uzasadnienia

1603
we wnioskach o wydanie świadectwa przewozowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 182,184-190]

2.3 Brak deklaracji dostawcy lub faktury zakupu.

W badanych dokumentach stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku faktury sprzedaży (załączona do świadectwa przewozowego EUR. 1 faktura nie dotyczyła badanej sprawy).

Z wyjaśnień Zastępcy Naczelnika PUCS w Gdyni Michała Kędzierskiego wynika, iż załączona faktura została dołączona przez pomyłkę i dotyczyła kolejnego świadectwa przewozowego EUR. 1 w załączeniu do wyjaśnień przesłano właściwą fakturę.

Kontrolujący powyższe wyjaśnienia uznali za wystarczające.

[Dowód: akta kontroli, str. 176-181]

2.4 Brak oświadczenia producenta, potwierdzające pochodzenie towarów.

W Oddziale Celnym Nabrzeże Bułgarskie stwierdzono 2 przypadki braku Oświadczenia producenta, załączone do dokumentów oświadczenia nie dotyczyły kontrolowanych spraw. Zastępca Naczelnika PUCS w Gdyni Michał Kędzierski w toku kontroli przekazał prawidłowe oświadczenia.

[Dowód: akta kontroli, str. 198-206]

2.5 Brak pełnomocnictwa do reprezentowania producenta przy składaniu oświadczenia:

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba skontrolowanych dokumentów	Ilość oświadczeń producenta podpisanych przez osoby nieuprawnione do reprezentowania producenta
1	Oddział Celny „Basen V”	37	15
2	Oddział Celny „Basen IV”	32	16
3	Oddział Celny „Baza Kontenerowa”	24	19
4	Oddział Celny ”Nabrzeże Bułgarskie”	356	75
	Razem	449	125

Jak wynika z powyższego w 125 sprawach kontrolujący stwierdzili, że oświadczenia producenta potwierdzające pochodzenie towarów zostało podpisane przez osoby inne niż wchodzące w skład organów organizacyjnych ujawnionych w KRS.

We wskazanych 125 przypadkach do oświadczeń nie dołączono stosownego

pełnomocnictwa, a z akt nie wynika, aby było weryfikowane istnienie takiego pełnomocnictwa.

W związku z powyższym stwierdzono, że w 125 przypadkach na 449 badanych nie podjęto działań w celu weryfikacji oświadczeń producenta co stanowi naruszenie przepisów art. 114 ust. 6 i 7 RW w brzmieniu:

– „jako, że świadectwo przewozowe EUR. 1 stanowi dokumentację dowodową do celów stosowania preferencyjnych ustaleń określonych w art. 59 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446, właściwe organy rządowe kraju lub terytorium korzystającego lub organy celne państwa członkowskiego wywozu są odpowiedzialne za podjęcie wszelkich kroków niezbędnych do weryfikacji pochodzenia produktów i sprawdzenia pozostałych oświadczeń znajdujących się na świadectwie” (ust.6),

- „w celu weryfikacji, czy spełnione zostały warunki określone w ust. 5 właściwe organy rządowe kraju korzystającego lub organy celne państwa członkowskiego wywozu mają prawo zażądać przedstawienia wszelkiej dokumentacji dowodowej lub przeprowadzić każdą kontrolę, którą uważają za właściwą” (ust.7).

Z wyjaśnień Zastępcy Naczelnika PUCS w Gdyni Michała Kędzierskiego wynika, iż:

- przyjęto tryb postępowania jak przy pełnomocnictwach dla przedstawiciela działającego w imieniu firmy (pkt 2.1),

- „osoba podpisująca oświadczenie producenta posiada stosowne umocowanie. Potwierdzeniem tego stanu stanowią najczęściej zapisy widniejące na oświadczeniach producenta o treści „podpis osoby upoważnionej do reprezentowania firmy”, „z upoważnienia firmy”.

Złożone wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń kontroli, ponieważ brak podstaw prawnych do rozszerzającej wykładni przepisu art. 19 Unijnego kodeksu celnego. Naczelnik nie przedstawił również żadnych wytycznych lub zaleceń organów nadrzędnych, które aprobowałyby taki sposób postępowania.

Ponadto kontrolujący ustalili, iż:

- w badanym okresie nie nastąpiła odmowa legalizacji świadectwa przewozowego EUR. 1 przez funkcjonariuszy kontrolowanych oddziałów,

- funkcjonariusze celni nie posiadają indywidualnych upoważnień do potwierdzania świadectw przewozowych EUR. 1. Zgodnie z przekazanymi wyjaśnieniami wykonywanie powyższych czynności wynika z zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników.

[Dowód: akta kontroli, str. 176-181]

1605

Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości: 1. brak uzasadniających wniosków o retrospektywne wydanie/potwierdzenie świadectwa przewozowego EUR. 1, w 50 przypadkach na 256 zalegalizowanych retrospektywnie świadectw, 2. brak pełnomocnictwa do reprezentowania producenta przy składaniu oświadczenia w 125 przypadkach na 449 kontrolowanych dokumentów. W związku z powyższym kontrolujący stwierdzili, iż w 449 kontrolowanych sprawach nieprawidłowości wystąpiły w 125, co stanowi 27,8 %. Skutkiem ww. nieprawidłowości była nieprawidłowa weryfikacja załączonych dokumentów do wniosków o wydanie świadectwa przewozowego, stanowiące naruszenie art. 64 ust. 1 Unijnego Kodeksu Celnego, art.114 - 118 RW oraz „Procedury legalizacji świadectwa pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny”.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w zakresie prawidłowości postępowania przy legalizacji świadectw przewozowych EUR. 1 potwierdzających pochodzenie towaru należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami. Biorąc pod uwagę, że większość nieprawidłowości wystąpiła w dwóch z czterech kontrolowanych oddziałów celnych PUCS w Gdyni (OC „Nabrzeże Bułgarskie”, OC „Basen V”) oraz fakt, że w trakcie kontroli podjęto czynności w celu usunięcia tych nieprawidłowości podwyższono ocenę cząstkową.

2. Prawidłowość rejestracji świadectw przewozowych EUR. 1 w elektronicznym Systemie Przetwarzania Danych w zakładce Rejestr Świadectw Pochodzenia i ATR.	
Stan prawny	„Procedura Legalizacji świadectwa pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny” zatwierdzona przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w dniu 26.03.2018 r. CWO/PP-17/18.
Opis stanu faktycznego	W trakcie kontroli ustalono, iż świadectwa przewozowe EUR. 1 były rejestrowane w elektronicznym Systemie Przetwarzania Danych (SPD) w zakładce Rejestr Świadectw

Pochodzenia i ATR przez następujące komórki organizacyjne Pomorskiego Urzędu Celno - Skarbowego w Gdyni:

- Oddział Celny „Basen V”,
- Oddział Celny „Basen IV”,
- Oddział Celny „Baza Kontenerowa”.

Dane dotyczące skontrolowanych spraw oraz spraw zarejestrowanych ww. rejestrze przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba skontrolowanych dokumentów	Ilość wprowadzonych dokumentów EUR. 1 do elektronicznego systemu SPD
1	Oddział Celny „Basen V”	37	37
2	Oddział Celny „Basen IV”	32	32
3	Oddział Celny „Baza Kontenerowa”	24	24
4	Oddział Celny „Nabrzeże Bułgarskie”	356	0
	Razem	449	93

1. Kontrolujący sprawdzili rejestrację 93 zalegalizowanych świadectw przewozowych EUR. 1 przez funkcjonariuszy komórek wymienionych w wierszach 1-3.

W zakresie rejestracji dokumentów w systemie SPD stwierdzono jedną nieprawidłowość, polegającą na wprowadzeniu błędnego nr świadectwa przewozowego EUR. 1.

Z wyjaśnień Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni Izabeli Pilachowskiej wynika, iż „podczas rejestracji świadectwa przewozowego EUR. 1 wkraść się błąd. W systemie ESK-SPD wprowadzono nieprawidłowy numer świadectwa”.

Kontrolujący powyższe wyjaśnienia uznali za wystarczające.

[Dowód: akta kontroli, str. 299-309, 330-337]

2. Oddział Celny Nabrzeże Bułgarskie nie dokonuje wpisów do ww. rejestru, natomiast prowadzony był rejestr wewnętrzny w formie tabeli Excel.

Z wyjaśnień Zastępcy Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni Michała Kędzierskiego wynika, iż „w ubiegłym roku zaakceptowałem sposób rejestrowania świadectw przewozowych EUR. 1, świadectw pochodzenia oraz świadectw przewozowych ATR w rejestrze wewnętrznym Oddziału Celnego „Nabrzeże Bułgarskie”.

Nie wydawałem w tym zakresie pisemnych wytycznych. Nadmieniam, iż ten sposób rejestrowania został również potwierdzony i zaakceptowany na spotkaniach oraz szkoleniach dotyczących pochodzenia towarów które odbyły się w IV kwartale 2017 r.”.

Kontrolujący stoją na stanowisku, iż ww. sposób rejestracji mógł być stosowany do dnia 26.03.2018 r. tj. do czasu wejścia w życie zatwierdzonej przez Naczelnika PUCS w Gdyni procedury „Legalizacji świadectw pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny”. W związku z powyższym do systemu SPD, należało wprowadzić 236 świadectw EUR. 1.

W dniu 02.10.2018 r. Kierownik Oddziału Celnego „Nabrzeże Bułgarskie” przesłał informację, iż „wdrożono rejestrację świadectw pochodzenia, świadectw przewozowych EUR. 1 oraz ATR zgodnie z procedurą legalizacji świadectw pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny.”

[Dowód: akta kontroli, str. 154, 268, 330-331]

3. Wpływ świadectw przewozowych EUR. 1 nie był rejestrowany w obowiązującym Systemie Kancelaria 3.

Z wyjaśnień Naczelnika PUCS w Gdyni wynika, iż „od stycznia 2018 r. świadectwa pochodzenia nie są już rejestrowane w systemie kancelaryjnym a w systemie EKS – SPD, czyli w systemie utworzonym między innymi do ewidencji świadectw pochodzenia w zakładce „Rejestr świadectw pochodzenia i ATR”. „Przyjęcie takiego sposobu rejestracji świadectw pochodzenia ma na celu uniknięcie dublowania ewidencji i uproszczenie procedury potwierdzania świadectw”.

Powyższe wyjaśnienia można przyjąć za zasadne w odniesieniu do oddziałów celnych, które w okresie kontrolowanym rejestrowały ww. dokumenty w systemie SPD, Natomiast nie dotyczy to Oddziału Celnego „Nabrzeże Bułgarskie”, który nie dokonywał rejestracji świadectw przewozowych EUR. 1 w systemie SPD.

Kontrolujący ustalili, że w Oddziale Celnym „Nabrzeże Bułgarskie” do dnia wszczęcia kontroli świadectwa przewozowe EUR.1 nie były rejestrowane w żadnym systemie.

[Dowód: akta kontroli, str. 330-331]

Ustalenia:

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak rejestracji świadectw przewozowych w systemie SPD w 236

	przypadkach na 449 zbadanych świadectw, co stanowi 52,6% badanych dokumentów. Skutkiem ww. nieprawidłowości jest naruszenie Procedury legalizacji świadectwa pochodzenia i dokumentów potwierdzających status celny.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w zakresie prawidłowości rejestracji świadectw przewozowych EUR 1 w elektronicznym Systemie Przetwarzania Danych w zakładce Rejestr Świadectw Pochodzenia i ATR należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami. Biorąc pod uwagę, że nieprawidłowości wystąpiły w jednym z kontrolowanych oddziałów celnych PUCS w Gdyni (OC „Nabrzeże Bułgarskie”) oraz fakt, że w trakcie kontroli podjęto czynności w celu usunięcia tych nieprawidłowości podwyższono ocenę cząstkową.

3. USTALENIA DOTYCZĄCE ZREALIZOWANYCH KONTROLI FUNKCJONALNYCH:

Opis stanu faktycznego	Na podstawie zebranego materiału ustalono, iż kontrolą funkcjonalną objęto 13 świadectw przewozowych EUR. 1 z okresu objętego kontrolą, w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola funkcjonalna została odnotowana w elektronicznym Rejestrze kontroli funkcjonalnej pod następującymi pozycjami: OC „Nabrzeże Bułgarskie poz. 88 z dnia 19.06.2018 r. (9 spraw), OC „Basen V” poz. 14 z dnia 26.03.2018 r. (1 sprawa), OC „Baza kontenerowa” poz. 20 z dnia 24.03.2018 r. i poz. 30 z dnia 17.05.2018 r. (3 sprawy). Oddział Celny „Basen IV” w kontrolowanym okresie przeprowadził kontrolę funkcjonalną w zakresie świadectw przewozowych EUR. 1, które nie dotyczyły jednak okresu objętego kontrolą. Kontrolujący w 1 sprawie (OC „Nabrzeże Bułgarskie”) stwierdzili brak załączonego wniosku o retrospektywne wydanie/potwierdzenie świadectwa przewozowego EUR. 1 (poz. 88 rejestru kontroli funkcjonalnej), a pomimo tego kontrola funkcjonalna nie wykazała nieprawidłowości. [Dowód: akta kontroli, str. 330-331, 352-360]
-------------------------------	--

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli polecam:

- retrospektywne świadectwa przewozowe EUR. 1 potwierdzać/wystawiać wyłącznie na podstawie złożonego wniosku eksportera w którym wskazane jest miejsce, data wywozu oraz przyczyny jego złożenia po wywozie produktów. Wniosek o wskazanej treści może być zawarty w formularzu EUR.1 lub w odrębnym piśmie dołączonym do EUR.1,
- w przypadkach, gdy o wydanie/potwierdzenie świadectwa występują eksporterzy nie będący producentami dołożyć wszelkiej staranności w celu weryfikacji oświadczeń producenta pod kątem ich ważności. W przypadkach, gdy na podstawie treści oświadczenia nie można stwierdzić, iż o pochodzeniu towarów zaświadcza osoba uprawniona ustawowo do reprezentowania producenta (np. właściciel firmy, osoby wchodzące w skład organów uprawnionych do reprezentacji podmiotu), należy weryfikować umocowanie do składania oświadczeń,
- opracować procedurę określającą tryb postępowania przy wydawaniu/potwierdzaniu świadectwa przewozowego EUR. 1.
- rozważyć umieszczenie na tablicach ogłoszeń znajdujących się w Oddziałach Celnym oraz stronie BIP Urzędu informacji o dokumentach wymaganych przy składaniu wniosków o wydanie świadectw przewozowych EUR.1, z uwzględnieniem wymogów, jakie powinno spełniać oświadczenie producenta.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, proszę o przedłożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty sporządzenia przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.

Pozostałe informacje

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Gdańsk., dnia.....

DIREKTOR
Zbiór Ministerstwa Skarbowego

.....
(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Dane osobowe:

Obszar oznaczony kolorem identyfikuje zakres wyłączenia jawności, o którym mowa w art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1330 j.t.).

W zaczernionych fragmentach dokonano wyłączenia jawności w zakresie ochrony danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1330 j.t.).

Wyłączenia jawności dokonały:

Izabela Malik – Starszy Inspektor ds. ochrony informacji niejawnych i tajemnicy skarbowej,

Sandra Kurowska- Starszy Inspektor ds. ochrony danych.